

RØRLÆGNING AF VANDLØB FOR AT OPTIMERE MARKDRIFTEN

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Hvis kommunen ansøges om tilladelse til rørlægning af vandløb, kan kommunen ikke afvise med henvisning til en generel bekymring for vandmiljøet, men må foretage en konkret vurdering af, hvad en rørlægning vil medføre.

Som bekendt indeholder de gældende vandplaner i vid udstrækning krav om genåbning af rørlagte strækninger. Det interessante spørgsmål er i den forbindelse, om lodsejerne i dag kan kræve det modsatte i form af rørlægning af strækninger.

Rørlægning vil indebære, at lodsejeren kan dyrke et større areal og se bort fra randzoner og krav om bræmmer.

LMO har prøvet spørgsmålet på vegne af en lodsejer i Randers Kommune, og der foreligger endnu ikke noget endeligt svar, men det er efter en afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet klart, at kommunen ikke blot kan afvise med henvisning til en generel bekymring for vandmiljøet, men faktisk må foretage en egentlig konkret vurdering af, hvad en rørlægning vil medføre.

Sagen

I den konkrete sag [NMK-43-00522](#), afgørelse af 27. marts 2015) havde lodsejeren ansøgt Randers Kommune om tilladelse til rørlægning af ca. 40 meter af et offentligt vandløb.

Rørlægning er en regulering, som kræver tilladelse fra kommunen som vandløbsmyndighed, jf. vandløbslovens §§ 16 og 17.

Strækningen, som ønskedes rørlagt, stødte op til en allerede rørlagt strækning på ca. 400 meter. Strækningen var ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men på den anden side af rørlægningen (nedstrøms) var vandløbet beskyttet efter § 3.

Lodsejeren begrundede ansøgningen med, at vandløbet forstyrrede rationel markdrift. Desuden henviste lodsejeren til, at det i udkastet til de oprindelige vandplaner (som blev kendt ugyldige) var angivet, at de 400 meter, som allerede var rørlagt, skulle åbnes. Dette krav blev ikke medtaget i den endelige (ugyldige) udgave og heller ikke i den senest vedtagne udgave af 1. generations vandplanerne. Rørlægning måtte derfor antages at være uden betydning for vandløbets målopfyldelse.

Kommunen afviste ansøgningen med henvisning til vandplanen for hovedopland 1.2 Limfjorden og dens generelle retningslinjer, hvorefter der bl.a. ikke måtte ske forringelse af overfladevands tilstand, der ikke måtte meddeles tilladelser, som kunne hindre, at der opnåedes god tilstand, samt at rørlægning af vandløb normalt ikke skulle tillades mv.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse

Natur- og Miljøklagenævnet fastslog i sin afgørelse, at kommunen havde baseret sin afgørelse på et forkert retsgrundlag. Nævnet bemærkede, at kommunen havde henvist til vandplanen for hovedopland 1.2, og strækningen rettelig var omfattet af vandplan 1.3 for Mariager Fjord. Den væsentligste fejl bestod dog i, at vandplanerne på tidspunktet for kommunens afgørelse, den 10. juli 2014, faktisk var ophævet. Nævnet havde som bekendt ophævet vandplanerne ved afgørelse af 6. december 2012, og de blev først vedtaget på ny 30. oktober 2014. Kommunens afgørelse burde derfor være truffet ud fra Regionplan 2005 for Århus Amt.

Nævnet fastslog derefter, og nok så væsentligt, at kommunen ikke blot kan afvise en anmodning om rørlægning med henvisning til generelle overvejelser.

Kommunen skal behandle sådanne anmodninger efter § 18 i [bekendtgørelse nr. 1436 af 11. december 2007 om vandløbsregulering og -restaurering](#).

Bestemmelsen har følgende ordlyd:

"Vandløbsmyndigheden skal ved sin afgørelse tage hensyn til samtlige afvandingsinteresser ved vandløbet samt sikre, at projektet er foreneligt med hensynet til den miljømæssige målsætning, der er fastlagt for vandløbet."

Der er en vejledning fra kvalitetsstyringsordningen, hvori det er angivet, hvad kommunen nærmere skal kontrollere (se [vejledning Vandløbsregulering og –restaurering, N-3 af 1. juli 2006](#)). Af dennes pkt. 4.7 fremgår det bl.a., at der skal foretages en konsekvensvurdering i forhold til:

- vandkvalitet og biologisk kvalitet
- vandløbs- og søkvalitet - de fysiske forhold
- beskyttede naturtyper og fredede arter
- Natura 2000 og bilag IV arter
- afstrømning og afvanding
- mv.

I overensstemmelse hermed fastslog nævnet (dog uden at henvise til vejledningen), at Randers Kommune skulle have *"foretaget en konkret, begrundet vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af projektområdet og fastlagt, hvilken målsætning vandløbet samt recipienten har og i forhold hertil*

vurderet, om vandløbet kan rørlægges. ”

Da kommunens afgørelse led af væsentlige retlige mangler, blev den ophævet.

Kommentar

Kommunens afgørelse lider åbenlyst af væsentlige mangler, og sagen må derfor behandles på ny af kommunen.

Det bliver spændende at se, hvad kommunen konkluderer ud fra en konkret begrundet vurdering. Hvis der hverken kan påvises en forbedring eller forværring af vandkvaliteten, vil resultatet afhænge af de øvrige faktorer, såsom påvirkningen af eventuelle fredede arter.

Hvis lodsejeren får accept til rørlægning ved den nye afgørelse, vil han slippe for krav om randzoner og kravet om bræmmer.

Andre lodsejere, som går med tilsvarende tanker, må først se på, hvordan deres vandløb er karakteriseret i de gældende vandplaner – om planerne overhovedet giver mulighed for rørlægning. I mange tilfælde er der i vandplanerne medtaget krav om genåbning af rørlagte strækninger.

Spørgsmålet om vandplanernes gyldighed prøves pt. af Natur- og Miljøklagenævnet, ligesom [Landbrug & Fødevarer har udtaget stævning mod Naturstyrelsen](#) med påstand om vandplanernes ugyldighed.

Indsigelserne mod vandplanerne går på, at der er taget alt for mange vandløb med, og at Naturstyrelsen ikke i fornødent omfang har gjort brug af lempelses- eller undtagelsesbestemmelserne i vandrammedirektivet.

Hvis resultatet af klagen bliver en lempelse af reguleringen, må det forventes at give større mulighed for rørlægning, hvis rørlægning sagligt set kan begrundes.